

Podpora komunitní role knihoven ve Zlínském kraji

Kulturní centrum Vizovice, 12. 4. 2023

Co se dozvíte?

- Jsou některé knihovny ve Zlínském kraji/okresu komunitními knihovnami?
- Jak knihovny posunout od prostých půjčoven knih ke komunitním centrům obcí? Nová koncepce regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji.
- Jaký je nový program podpory komunitní role knihoven ve Zlínském kraji?
- Co je projekt Bookstart – S knížkou do života a jak se můžete zapojit?

STATISTICKÉ VÝSLEDKY 388 KNIHOVEN

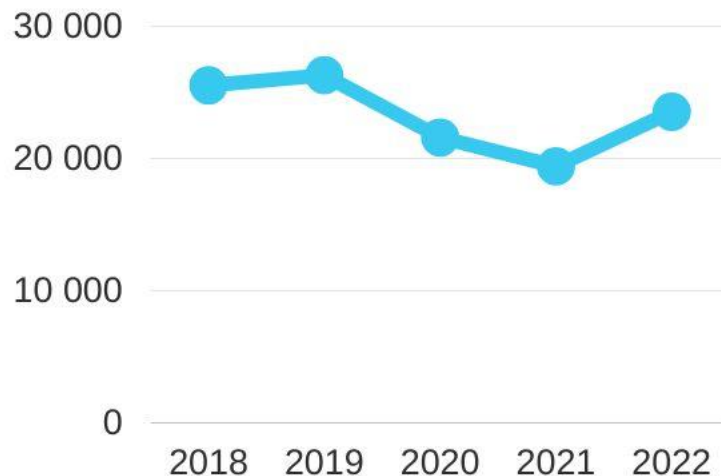
13%
Registrovaných
uživatelů
z počtu obyvatel

**1,5 MIL.
NÁVŠTĚVNÍKŮ**

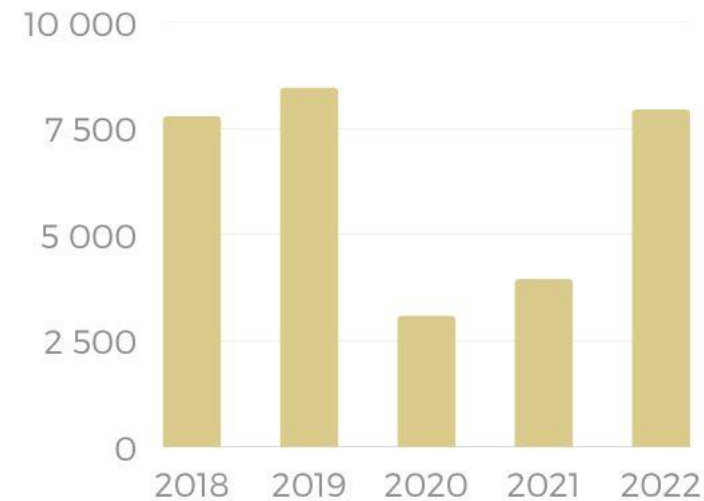

**2,8 MIL. KNIH ,
AUDIOKNIH,
ČASOPISŮ, ...**

5,5 výpůjček na 1
obyvatele,
17,6 tis. e-výpůjček

**POČET
REGISTROVANÝCH
DĚTÍ ROSTE**

**KNIHOVNY V ROCE
2022
USPOŘÁDALY
TÉMĚŘ 8 000 AKCÍ
PRO VEŘEJNOST**

Počet registrovaných dětí
v letech 2018-2022

Počet kulturních, vzdělávacích a komunitních akcí

Veřejné knihovny Zlínského kraje v roce 2022

Nová koncepce RF

Koncepce rozvoje regionálních
funkcí knihoven ve Zlínském kraji
v letech 2023–2027

- Navazuje na předchozí koncepci
- Koncepce byla zpracována Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně ve spolupráci s knihovnami pověřenými výkonem regionálních funkcí knihoven: Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlovana, Knihovnou Kroměřížska a Masarykovou veřejnou knihovnou Vsetín.
- [Odkaz na koncepci](#)

Hlavní strategická
témata koncepce

Vzdělávání

Metodická
práce

Knihovní
fond

Marketing

VIZE

Díky výkonu regionálních funkcí mají knihovny Zlínského kraje optimální podmínky pro poskytování svých služeb, využívají moderní a bezbariérové prostory.

Pracovníci knihoven jsou kvalifikovaní a pravidelně se vzdělávají. Knihovny neslouží jen jako půjčovny knih, ale fungují také jako místa pro setkávání a kulturní, vzdělávací a komunitní centra obcí.

Cíle koncepce regionálních funkcí knihoven

- A. Odborně vzdělaní knihovníci
 - B. Starostové a zřizovatelé knihoven mají aktuální informace o své knihovně a trendech rozvoje knihovnictví
 - C. V knihovnách je aktuální a pravidelně doplňovaný knihovní fond
 - D. Díky zapojení rozmanitých informačních kanálů a moderních nástrojů bude činnost knihoven více propagována
-
- Plnění standardu RF (pomoc se statistikou, revizí, aktualizací, nákupem a zpracováním knihovního fondu, servis automatizovaného knihovního systému a další)

Projekt Komunitní knihovna Zlínského kraje

- Projekt je zaměřen na **posílení komunitní role menších knihoven ve Zlínském kraji**.
- Podpora prarodinných aktivit ve spolupráci s projektem S knížkou do života / Bookstart ČR
- Zároveň je zaměřen na rodiče, které má dovést k pochopení významu čtenářských dovedností pro rozvoj dítěte a jeho budoucnosti, poradit jak, to dělat správně, nabídnout podpůrné služby a společná setkání v knihovnách, orientovat rodiče v nabídce kvalitní literatury pro děti.
- Návrh vychází ze standardů pro výkon regionálních funkcí knihoven a aktivity krajské a pověřených knihoven by se měly zaměřit na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.

V rámci projektu
budou podpořeny
tyto aktivity

1. Nákup a zpracování speciálních **dokumentů do výměnných souborů**, které budou k dispozici všem knihovnám Zlínského kraje - společenské hry, audioknihy, naučná literatura se zaměřením na výchovu a rozvoj dětí pro rodiče a literatura pro malé děti.
2. **Zapojení knihoven kraje do projektu S knížkou do života / Bookstart** – nákup a následné předání motivačních setů pro rodiče s dětmi 0–3 roky a 3-5 let, společná setkání či kluby v knihovnách. Materiál na komunitní činnost (didaktické hračky apod.) pro knihovny zapojené do projektu Bookstart.
3. **Podpora komunitních akcí** v malých knihovnách kraje

S knížkou do života Bookstart

- Projekt Bookstart, v českém prostředí pojmenovaný **S knížkou do života**, je mezinárodní iniciativa.
- Projekt je zaměřen na **podporu čtenářské gramotnosti**, především na získání pozitivního vztahu ke knize, čtení a čtenářství u nejmenších dětí **ve spolupráci knihoven s rodiči**. Zúčastněné knihovny se zde snaží o to, aby zapojily aktivní rodiče a seznamovaly společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knížkami.
- Projekt funguje v ČR již 6. rokem.
- Podrobné informace na webu **Bookstart.cz**

bookstart

Podpora Zlínského kraje

- Knihovny, zapojené do projektu Bookstart obdrží zdarma propagační sety pro děti
- Budou mít k dispozici speciální výměnný soubor vytvořený pro podporu akcí pro rodiče s dětmi v knihovnách

Sady Bookstart pro nejmenší (pro nejmenší 0-3 leté)

- autorské leporelo Radka Malého, 12 str.
- kalendář – metodika pro rodiče (ilustrace M. Vydrová)
- doporučený seznam literatury, časopis Puntík, záložka, ...
- obal: látková taška

Sady Bookstart pro tříleté (3-6 let)

- ilustrovaná pohádková knížka Ivony Březinové (il. B. Buchalová)
- Pexetrio (hra ke knize)
- Doporučený seznam literatury
- komiksový metodický sešit ve spolupráci s nakl. CREW
- venkovní bojovka od ALBI
- obal: batůžek

Co se očekává od knihoven zapojených do Bookstartu?

- vyjednání podpory zřizovatele
- institucionální členství knihovny ve SKIP (SKIP celý projekt významně dotuje a zaštiťuje)
- předání motivačních setů:
 - sety 0-3 nejlépe při vítání občánků nebo na speciální akci v knihovně, lze použít i jiný vhodný model předání např. kurzy pro nastávající rodiče apod.
 - sety 3 – 6 let v knihovnách v průběhu roku na akci pro rodiče s dětmi
- zajištění relevantního fondu literatury pro rodiče a děti od nejmenších předčtenářů po nástup do školy
- uspořádání 4 relevantních akcí pro rodiče s dětmi ročně a vytváření komunity

Co se očekává od knihoven zapojených do Bookstartu?

- průběžné zvyšování kvalifikace knihovníka v této oblasti (možno využít metodiky projektu, semináře apod.),
- dokumentace aktivit v rámci projektu a podávání referencí o nich, propagace projektu a aktivit v obci,
- přizpůsobení prostředí knihovny pobytu malých dětí (přebalovací pult, zázemí po maminky, hrací koutek...),
- do projektu se nově lze zapojit zpočátku pouze s kategorií dětí ve věku 3 – 6 let, pokud si knihovna netroufá na kategorii 0 – 3 roky

Cílové skupiny

- Děti
- Rodiče:
 - Pokud rodiče nepodporují čtenářství, nevěnují se mu, nečtou, je velmi málo pravděpodobné, že se dítě stane čtenářem.
 - Málo šancí na změnu situace má škola a knihovna může tento stav zvrátit jen zcela výjimečně.
 - První akce by proto měly cílit na rodiče.
 - Maminky (rodiče) toho mají v počátcích života jejich děťátka hodně, v knihovně jim mohou poradit, ukázat možnosti, příklady.
 - Vedeme je také k poznání **kvalitní** četby pro děti.
 - Knihovna je místem, kde mohou trávit čas se svým dítětem a zároveň se setkávat a vyměňovat si zkušenosti s ostatními rodiči.

Podpora

- Metodickou podporu či informace o projektu mohou knihovníci získat na Sknizkoudozivota.cz.
- Nové informace jsou rozesílány také prostřednictvím elektronické konference Andersen a formou čtvrtletního online **Zpravodaje S knížkou do života**, který je rozeslán přihlášeným odběratelům.
- Projekt má [facebookovou stránku](#)
- Kanál s řadou zajímavých videí na [YouTube](#) (doporučené knížky pro děti, cvičení s malými dětmi, logopedie, zajímavé přednášky dětského psychoterapeuta, apod.)

Podpora KKFBZ

- Předání objednaných setů pro děti
- Možnost získání speciálního výměnného souboru knih, didaktických her a pomůcek pro nejmenší děti
- KKFBZ připravuje seminář k projektu – září 2023 v krajské knihovně

Metodické příručky vydané SKIP a NK ČR

Zájemci si je mohou příručky prostudovat v elektronické podobě:

- [Jak na projekt S knížkou do života / Bookstart \(2018\)](#)
- [Nápady, náměty a scénáře na setkání rodičů a nejmenších čtenářů v knihovnách \(2019\)](#)
- [Projekt S knížkou do života a čtenářská gramotnost \(2020\)](#)
- [Projekt S knížkou do života \(Bookstart\) a logopedická prevence \(2021\)](#)
- [Jak opravdu vstoupit S knížkou do života \(2022\)](#)

S knížkou do života (Bookstart)

Jak opravdu vstoupit
S knížkou do života

Metodická příručka pro práci knihoven
s rodiči a dětmi v novorozeneckém a kojeneckém věku

Ohlasy z knihoven

- Nezaměřujeme se jenom na děti, ale i na maminky, které často potřebují kolektiv více než jejich ratolesti. Nabízíme jim prostor ke komunikaci, seznámení, zajímavá témata i tipy pro domácí čtení, hraní, tvoření...
- Trochu jsme se této cílové skupiny (děti 0–3 roky) báli, ale byl to výborný krok, projekt nám dodal novou energii do práce s dětmi. Nadšení a oceňující rodiče a spokojené malé děti – co víc si přát?!
- Zvýšil se počet rodičů s dětmi v knihovně, i tatínků, někteří opravdu přišli na základě pozvání na vítání občánků!
- Na první setkání v projektu nepřišel vůbec nikdo, chtěla jsem to vzdát. Ale zkusila jsem to znovu. Bylo to spousta práce a chvíli to trvalo, ale dnes se pravidelně scházejí už dvě skupiny rodičů s dětmi, knihovna je plná a já se spíš bojím, aby se k nám všichni vešli. Je to opravdu skvělé!

Na závěr

- V následujících letech se zaměříme na podporu komunitní činnosti knihoven.
- Budeme organizovat školení a podpoříme knihovny, které se rozhodnou zapojit do projektu S knížkou do života/Bookstart.

Půjdete do projektu S knížkou do života s námi?

Informace:

Oddělení metodiky KKFBZ

Bc. Věra Adámková a Ing. Jana Tomancová

Použitá literatura:

Houšková, Zlata, 1953- S knížkou do života (Bookstart) : jak opravdu vstoupit s knížkou do života : metodická příručka pro práci knihoven s rodiči a dětmi v novorozeneckém a kojeneckém věku / Zlata Houšková a kol. -- I. vydání. -- Praha : Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut, 2022. -- 1 online zdroj